

(Блиц, 02.02.2009)

Протекле недеље данима се лицитирало хоће ли Руси у четвртак или петак да нам уплате оних 400 милиона евра за НИС. Некако је, хајде баш да претерам, то личило на очекивање кад су Руси из правца Смедерева кренули ка Београду у октобру 1944. да га ослобађају.

Откуд то да су мале паре постале велика тема? За суму од 400 милиона евра Фудбалски клуб Барселона могао би да прода нападачки трио – Анри, Ето и Меси, па испада да ова тројка вреди колико и 51 одсто највеће српске државне компаније.

Наравно, тих 400 милиона евра само су цена улазнице у српска нафташка посла, али какву ћемо представу да гледамо то још не знамо ни ми, а не знају ни Руси.

Европа погођена недавним несташицама гаса окупља се опет око пројекта „Набуко”, гасовода којим се избегавају ризични партнери, они који нису у Европској унији. Србија је, рекао бих, благовремено показала интерес да и нас тај „Набуко” не заобиђе, а Руси, кроз уста председника Медведева, говоре ових дана о интензивирању пројектовања и радова на „Северном” и „Јужном току” гасовода.

У том смислу тих 400 милиона евра представља већ неки чип у игри за великим гасним столом, где се надгорњавају, покерашки ледених лица, моћнији од нас. То је један од разлога што се свако мало погледало на рачун „где паре треба да легну”, као што сељак у јеку суше гледа у небо не би ли видео има ли облака и кише.

Добром делу политичке елите било је стало да се Руси, благовременим плаћањем, покажу као поуздан партнер, јер то оправдава, макар психолошки, њихов потпис на уговору који су многи овде оспоравали.

С друге стране, сиротињи је и комарац музика, па у том смислу ових 400 милиона евра донекле и донекад могу да смире суноврат динара, а да гувернер Јелашић не завлачи свакодневно руке у девизне резерве.

С друге стране, Европа је забављена сопственом кризом, економском и политичком, око ратификације Лисабонског споразума. Тешко је, наиме, очекивати да се, ових дана, неких макар 400 милиона евра из тог правца упути пут нас.

Али, од љутње због тога користи никако не може да буде, а штета је видљива и политичким аматерима. Крхки социјални мир и какав-такав развој Србије, у врло непосредној будућности, обезбеђује се најпре европском перспективом Србије која би привлачила страни капитал и не би терала домаћи крупан капитал ван земље.

Ако те перспективе буду помрачене, то ће бити подлога за социјални бунт који би можда и почео, а сигурно би се завршио као национални фанатизам, како увек бива, чак и кад има мање разлога за то него што их има у Србији.

И на крају, мало је вероватно да ће било ко озбиљан оптирати на ексклузивно руску карту. Такав пројект је економски и политички неодржив, макар због чињенице да је Русији највећи трговински партнер управо Европска унија и да Руси у њој виде стратешког партнера и главног конзумента енергије на којој се уздижу као сила.

Мало је бесмислено да чучимо у руском орману док Русија дели постељу с Европом, па све да су наши уговорили и већу цену за НИС.